

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro

2015 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 1-152

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 6 PRIORITETO „DARNAUS TRANSPORTO IR PAGRINDINIŲ
TINKLŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“ 06.3.1-LVPA-V-103 PRIEMONĖS
„ELEKTROS PERDAVIMO SISTEMOS MODERNIZAVIMAS IR PLĖTRA“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.3.1-LVPA-V-103 priemonės „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr.1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.3.1-LVPA-V-103 priemonės „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ (toliau – priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas vadovaujantis:

2.1. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320);

2.2. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) (toliau – Reglamentas);

2.3. Nacionaliniu elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 746 „Dėl Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo planas);

2.4. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K–316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės);

2.5. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų

investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.6. 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr.1-298 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.7. Pažangiųjų elektros tinklų technologijų ir plėtros kryptimis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 1-221 „Dėl Pažangiųjų elektros tinklų technologijų ir plėtros kryptių patvirtinimo“;

2.8. Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 1-21 „Dėl Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Atrankos tvarkos aprašas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. **Elektros perdavimo linija** – elektros inžinerinio tinklo arba elektros inžinerinės sistemos dalis, kurią sudaro kabelių, laidų, izoliatorių ir (ar) laikančiųjų konstrukcijų įranga elektrai persiūsti 110-400 kV įtampos elektros tinkluose.

4.2. **Pažangiosios infrastruktūros elementai** – perdavimo tinklo elementai, gebantys elektros energetikos sistemos dalyvių (gaminančių ir vartojančių) veiklą valdyti taip, kad užtikrintų ekonominį efektyvumą, elektros energetikos sistemos ilgalaikį funkcionalumą su minimaliais nuostoliais bei aukštą elektros kokybę, jos tiekimo patikimumą ir saugą.

4.3. **Pažangioji elektros perdavimo linija** – elektros perdavimo linija, kurioje įdiegtos pažangios apskaitos, stebėjimo ir valdymo sistemos, kita technologinė įranga.

4.4. **Pažangioji transformatorių pastotė** – 35 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklo dalis, užimanti tam tikrą teritoriją arba patalpą, apimanti transformatorius, skirstyklą ir kitus įrenginius ir statinius, kurioje įdiegtos pažangios apskaitos, stebėjimo ir valdymo sistemos, kita technologinė įranga.

4.5. **Pažangios apskaitos, stebėjimo ir valdymo sistemos** – tai modernios (pažangios) sistemos, susidedančios iš elektroninių elektros skaitiklių, įrenginių, valdiklių, programinės įrangos ir pan., suteikiančios galimybę duomenis nuskaityti tam tikrais laiko momentais, juos perduoti GSM/GPRS, LAN, Internet ir kt. technologijomis, tuo pačiu leidžiančios valdyti elektros įrenginius.

4.6. **Pažangioji skirstykla** – elektros įrenginys, skirtas elektrai priimti ir skirstyti, turintis komutavimo aparatus, magistralines ir jungiamąsias šynas, pagalbinius įrenginius (kompresorius, akumuliatorius ir kt.), taip pat apsaugos ir automatikos įtaisus ir matavimo prietaisus, kuriame įdiegtos pažangios apskaitos, stebėjimo ir valdymo sistemos, kita technologinė įranga.

4.7. **Pažangūs elektros perdavimo tinklai** – tarpusavyje sujungtų oro ir (ar) kabelių elektros perdavimo linijų, transformatorių pastočių, skirstyklų, skirtų elektrai

persiųsti 110-400 kV įtampos elektros tinkluose, visuma, kurioje įdiegtos pažangios apskaitos, stebėjimo ir valdymo sistemos, kita technologinė įranga.

4.8. **Poveikio aplinkai vertinimo procesas** – taip kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme.

4.9. **Sunkumus patirianti įmonė** – įmonė, kuri susiduria su bent viena iš Reglamento I skyriaus 2 straipsnio 18 punkte nurodytų aplinkybių.

4.10. **Veiklos pelnas** – diskontuotųjų pajamų ir diskontuotųjų veiklos išlaidų per atitinkamą investicijos laikotarpį skirtumas, kai šis skirtumas yra teigiamas. Veiklos išlaidos apima išlaidas personalui, medžiagoms, rangovų paslaugoms, ryšiams, energijai, techninei priežiūrai, nuomai, administravimui, tačiau neapima nusidėvėjimo ir finansavimo išlaidų, jei jos buvo įtrauktos į investicinę pagalbą.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamaoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu. Pirmąjį valstybės projektų sąrašą planuojama paskelbti 2015 m. II ketvirtyje.

8. Pagal Aprašą iš viso projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 14 000 000 eurų (*keturiolika milijonų eurų*), iš kurių iki 14 000 000 eurų (*keturiolika milijonų eurų*) – Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (*Europos regioninės plėtros fondas*) lėšos. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę šiame punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

9. Priemonės tikslas – diegiant pažangiosios infrastruktūros elementus sudaryti tinkamas prielaidas tarpvalstybinių elektros jungčių integravimui ir viso elektros perdavimo tinklo efektyviam darbui, sumažinti energetinę priklausomybę ir užtikrinti ilgalaikį Lietuvos energetinį saugumą būtinas sąlygas efektyviam elektros rinkos veikimui, elektros vartojimui bei užtikrinti konkurencingą energetikos sektorių.

10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

10.1. naujų pažangiųjų elektros perdavimo linijų statyba;

10.2. elektros perdavimo linijų modernizavimas, diegiant pažangiosios infrastruktūros elementus;

10.3. transformatorių pastočių ir skirstyklų modernizavimas, diegiant pažangiosios infrastruktūros elementus;

10.4. naujų pažangiųjų transformatorių pastočių ir skirstyklų statyba.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

11. Pagal Aprašą galimas(-i) pareiškėjas(-ai) yra juridinis asmuo, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantis perdavimo tinklus, atliekantis nacionalinę balansavimo ir sisteminių paslaugų teikimo funkcijas ir turintis atitinkamą licenciją vykdyti šią veiklą. Partneriai negalimi.

12. Pareiškėju (projekto vykdytoju) gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

13. Valstybės pagalba neteikiama sunkumus patiriančioms įmonėms.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

14. Projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

15. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus – atsižvelgiant į Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plano nuostatas:

15.1 turi atitikti vieną iš Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plano 3 punkto papunkčių;

15.2. turi būti įtrauktas į Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plano 4 punktą;

15.3. turi būti įtrauktas ir į Elektros perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo lentelę (Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plano 1 priedas).

16. Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (toliau – ES BJRS) tikslo įgyvendinimo pagal bent vieną ES BJRS veiksmų plane numatytą prioritetinę sritį ar horizontalųjį veiksmą, t. y. pagal geresnės prieigos prie energijos rinkų ir šių rinkų veiksmingumo ir saugumo didinimo prioritetinę sritį ar tvaraus vystymosi ir bioekonomikos horizontalųjį veiksmą.

17. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

18. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos.

19. Tam tikrais atvejais, dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka.

20. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

21. Projektu turi būti siekiama bent vieno iš žemiau išvardytų stebėsenos rodiklių, kurie patvirtinti Rodiklių skaičiavimo apraše ir paskelbti <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-metu-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-stebesenos-rodikliu-skaiciavimo-aprasas>:

21.1. Nutiestų ir (arba) rekonstruotų elektros perdavimo linijų ilgis, P.S.345;

21.2. Įrengtos naujos ir (arba) atnaujintos transformatorių pastotės ir (arba) skirstyklos, P.S.344.

22. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

22.1. Jei, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas), privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas, iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos sprendimą ar atrankos išvadą (kopija);

22.2. Kai, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma, pareiškėjas argumentuotai raštu informuoja, kad projektui netaikomas reikalavimas dėl poveikio aplinkai vertinimo;

22.3. Kai planuojama ūkinė veikla (arba planų ar programų įgyvendinimas) susijusi(-ęs) su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, iki paraiškos pateikimo privaloma atlikti „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumo nustatymą, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos

ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ir turėti atsakingos institucijos Planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą (kopija);

22.4. Pareiškėjas turi būti pradėjęs projekto darbų viešųjų pirkimų procedūras iki paraiškos pateikimo. Viešųjų pirkimų pradžia suvokiama taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) 7 straipsnio 2 dalyje.

23. Rengiant viešųjų pirkimų procedūras rekomenduojame įvertinti galimybę prisidėti prie Viešųjų pirkimų įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nustatytų energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų taikymo.

24. Projektas gali būti pradėtas įgyvendinti ne anksčiau nei po paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, tačiau projekto išlaidos nuo paraiškos registravimo iki finansavimo projektui skyrimo yra patiriamos pareiškėjo rizika. Jeigu projekto veiklos, kuriom prašoma finansavimo, pradedamos įgyvendinti iki paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas. Projekto darbų pradžia suvokiama taip, kaip nurodyta Reglamento I skyriaus 2 straipsnio 23 dalyje.

25. Projekte negali būti numatyti apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

26. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo ekonomikos ir aplinkosaugos srityse, t. y. įgyvendinant projekto veiklas turi būti prisidedama prie Nacionalinės darnaus vystymosi strategijoje aprašytų ilgalaikių ir trumpalaikių energetikos tikslų, jų uždavinių, ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytų aplinkosaugos reikalavimų, turi būti vadovaujamosi statybos techniniais reglamentais ir kitais teisės aktais, nustatančiais kaip pritaikyti kuriamą infrastruktūrą žmonių gerovei.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

27. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VI skyriuje išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

28. Mažiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 300 000 eurų (trys šimtai tūkstančių eurų), didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 11 000 000 eurų (vienuolika milijonų eurų).

29. Pagal šį Aprašą projekto veiklos(-ų) finansavimas yra valstybės pagalba, teikiama pagal Reglamento 48 straipsnį. Valstybės pagalbos energetikos infrastruktūrai teikimo sąlygos, kurios atitinka Reglamento nuostatas ir yra suderinamos su vidaus rinka.

30. Vadovaujantis Reglamento 48 straipsnio 5 dalimi pareiškėjas, teikdamas projektinį pasiūlymą, turi nurodyti, kad valstybės pagalbos suma neviršija tinkamų finansuoti išlaidų ir investicijos veiklos pelno¹ skirtumo (pildomas Aprašo 4 priedas).

---

¹ Diskonto normą rekomenduojama nustatyti vadovaujantis 2014 m. gruodį Europos Komisijos patvirtintomis Investicinių projektų kaštų-naudos analizės gairėmis (angl. Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects. Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020).

Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

31. Projekto pajamomis laikomos visos dėl projekto įgyvendinimo gaunamos pajamos iš reguliuojamų paslaugų (produktų) teikimo bei nereguliuojamų paslaugų (produktų) teikimo. Prognozuojant pajamas iš reguliuojamų paslaugų (produktų) teikimo dėl projekto įgyvendinimo, vadovaujasi projekcinio pasiūlymo teikimo metu galiojančiais reguliuojamų paslaugų tarifais. Į projekto pajamas taip pat turėtų būti įskaičiuojami sutaupymai atsiradę dėl projekto įgyvendinimo.

32. Projektas negali būti dirbtinai išskaidomas, kaip nurodyta Reglamento I skyriaus 4 straipsnio 1 dalyje.

33. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma.

34. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų. Projekto biudžetas sudaromas vadovaujantis Finansų ministerijos parengtomis Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos adresu: <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

35. Pagal šį Aprašą ir Reglamento 7 ir 48 straipsnius tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos² yra šios:

35.1. 3 išlaidų kategorija „Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai“ – statybos, rekonstravimo, modernizavimo, griovimo ir kt. darbai, tiesiogiai susiję su projekto veiklomis;

35.2. 3 išlaidų kategorija „Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai“ – projektavimo ir inžinerinės paslaugos, techninės priežiūros ir projekto vykdymo priežiūros, ekspertizių paslaugos, tiesiogiai susijusios su projekto veiklomis:

35.2.1. naujiems statiniams statyti (pagal UAB „Sistela“ pateikiamas rekomendacijas):

35.2.1.1. 9 proc. nuo statinių ir jų dalių statybos bei įrengimo kainos, kai statinio skaičiuojamoji kaina yra iki 0,145 mln. eur;

35.2.1.2. 7 proc. nuo statinių ir jų dalių statybos bei įrengimo kainos, kai statinio skaičiuojamoji kaina nuo 0,145 iki 1,45 mln. eur;

35.2.1.3. 5 proc. nuo statinių ir jų dalių statybos bei įrengimo kainos, kai statinio skaičiuojamoji kaina daugiau kaip 1,45 mln. eur;

35.2.2. statiniams remontuoti ir rekonstruoti (pagal UAB „Sistela“ pateikiamas rekomendacijas):

35.2.2.1. 10 proc. nuo statinių ir jų dalių remonto ar rekonstravimo kainos, kai statinio skaičiuojamoji kaina yra iki 0,145 mln. eur;

35.2.2.2. 8 proc. nuo statinių ir jų dalių remonto ar rekonstravimo kainos, kai statinio skaičiuojamoji kaina nuo 0,145 iki 1,45 mln. eur;

35.2.2.3. 6 proc. nuo statinių ir jų dalių remonto ar rekonstravimo kainos, kai statinio skaičiuojamoji kaina daugiau kaip 1,45 mln. eur;

35.3. 4 išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kt. turtas“ – tiesioginėms projekto veikloms vykdyti reikalinga įranga, įrenginiai ir kt. turtas: kompiuterinės technikos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo ir finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) išlaidos. Finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) laikotarpis negali būti

² 2014–2020 m. rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, pritarta veiksmų programos valdymo komiteto posėdyje 2014 m. liepos 4 d.

ilgesnis už projekto įgyvendinimo laikotarpį, tai yra finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) būdu įsigytas ilgalaikis turtas iki projekto įgyvendinimo pabaigos turi tapti projekto vykdytojo nuosavybe;

35.4. 6 išlaidų kategorija „Informavimas apie projektą“ – išlaidos privalomiems informavimo apie projektą veiksams³.

36. Įsigyjamas turtas turi būti naujas.

37. Pagal šį Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidos laikomos:

37.1. išlaidos, neišvardytos šio Aprašo 35 punkte;

37.2. išlaidos, aprašytos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 34 skirsnyje.

38. Valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal Reglamentą taikoma išimtis, gali būti sumuojama su:

38.1. bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

38.2. bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, pagal Reglamentą taikoma tai pagalbai.

39. Valstybės pagalba, kuriai taikomos Reglamento nuostatos, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis.

40. Vadovaujantis Reglamento I skyriaus 7 straipsnio 3 dalimi, keliomis dalimis mokama valstybės pagalba diskontuojama iki jos vertės suteikimo metu. Tinkamos finansuoti išlaidos diskontuojamos iki jų vertės valstybės pagalbos suteikimo metu. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant, yra valstybės pagalbos suteikimo metu taikoma diskonto norma..

41. Kai Europos Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Europos Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybė narė, yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų ir didžiausio valstybės pagalbos intensyvumo ar didžiausių valstybės pagalbos sumų, atsižvelgiama tik į pastarąjį elementą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausios finansavimo normos, nustatytos taikomose Europos Sąjungos teisės taisyklėse.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

42. Pareiškėjai iki Atrankos tvarkos apraše nurodyto termino turi Ministerijai raštu ir elektroninėje laikmenoje pateikti projektinį pasiūlymą pagal formą, numatytą Atrankos tvarkos aprašo 1 priede. Kartu su projektiniu pasiūlymu pareiškėjai turi raštu ir elektroninėje laikmenoje pateikti:

42.1. investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų,

³ Projekto veiklų rangos išlaidoms priskiriamos tos šios kategorijos išlaidos, kurios patiriamos perkant prekes ir paslaugas iš išorės prekių tiekėjų ir paslaugų teikėjų (išskyrus atlygį pagal autorines ar paslaugų (civilines) sutartis projekto veiklas vykdančiams fiziniams asmenims) pagal tas projekto veiklas, kurias visiškai įgyvendina prekių tiekėjai, paslaugų teikėjai ar rangovai. Jei privalomo informavimo apie projektą priemonės perkamos kartu su kitais darbais, paslaugomis ar prekėmis (pavyzdžiui, jei perkant statybos darbus kartu perkamas ir informacinių stendų įrengimas), tokios išlaidos gali būti priskirtos ir kitoms biudžeto kategorijoms.

rengimo metodiką. Ši metodika skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje: <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/investiciju-projektu-kuriems-siekiamagausti-finansavima-is-europos-sajungos-strukturines-paramos-ir-ar-valstybes-biudzeto-lesu-projekto-lesu-skaiciuokle>;

42.2. sąnaudų ir naudos analizės rezultatų lentelę, parengtą pagal formą, nustatytą Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikoje (4 priedas „Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuoklė“). Ši metodika skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/4-priedas-sanaudu-ir-naudos-analizes-rezultatu-skaiciuokle>;

43. Ministerija, vadovaudamasi Atrankos tvarkos aprašu, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo(-ų) sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką įgyvendinančiajai institucijai Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 6 skirsnyje nurodyta tvarka.

44. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 3 priede ir skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje: <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/projektu-administravimo-ir-finansavimo-taisykles>.

45. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir teikia ją raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką), jei nėra užtikrintas DMS funkcionalumas, įgyvendinančiajai institucijai Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

46. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti:

46.1. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus, kaip nurodyta Aprašo 22.1, 22.2 ir 22.3 papunkčiuose;

46.2. viešųjų pirkimų procedūros pradžių pagrindžiančius dokumentus, kaip nurodyta Aprašo 22.4 papunktyje;

46.3. informaciją apie pareiškėjui suteiktą valstybės pagalbą (Aprašo 3 priedas);

46.4. informaciją apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas ir valstybės pagalbą, kaip nurodyta Aprašo 30 punkte (Aprašo 4 priedas).

46.5. Valstybines kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo dėl bendrai derinamų investicijų sąrašo, apimančio projekte numatytas investicijas, suderinimo išrašą (toliau – Išrašas), patvirtintą įmonės vadovo parašu arba individualaus sprendimo dėl projekte numatytos investicijos suderinimo kopiją. Išrašą arba kopiją pateikti su paraiška arba ne vėliau kaip per 1 mėn. nuo paraiškos pateikimo.

46.6. laisvos formos deklaraciją, kad užtikrins iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuotos infrastruktūros atnaujinimą jai nusidėvėjus, kaip nurodyta Aprašo 65 punkte;

46.7. įrodymus, kad turi stabilius ir pakankamus finansų išteklius, gali užtikrinti savo veiklos tęstinumą per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir prisidėti prie projekto finansavimo nuosavomis lėšomis. Pareiškėjo nuosavų lėšų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realus paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikomi:

46.7.1. banko paskola. Tokiu atveju su paraiška pateikiama pažyma, kurioje nurodytas preliminarus banko sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, esant ar įvykdžius tam tikras sąlygas. Galutinis banko sprendimas, kuriame nurodytos pagrindinės kredito suteikimo sąlygos, ar pasirašytos kredito sutarties kopija turės būti pateikta iki projekto sutarties pasirašymo datos;

46.7.2. pareiškėjo piniginės lėšos. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas sprendimas, patvirtintas juridinio asmens atitinkamo valdymo organo ar asmens (asmenų grupės), turinčio(-ios) teisę priimti tokius sprendimus, kuriais nutarta projekto įgyvendinimui skirti tam tikrą juridinio asmens lėšų sumą, iki paraiškos pateikimo paskutinių metų patvirtintos metinės finansinės atskaitomybės dokumentų kopijos, paskutinio ketvirčio iki paraiškos pateikimo tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentai (balansas, pelno nuostolių ataskaita, pinigų srautų ataskaita, jei sudaroma), pasirašyti įmonės direktoriaus ir patvirtinti įmonės antspaudu;

46.7.3. savininko ir (ar) dalyvių piniginiai įnašai. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas savininko ir (ar) dalyvių sprendimas (susirinkimo protokolo kopija) skirti konkrečią lėšų sumą projektui įgyvendinti bei dokumentai, patvirtinantys savininko ir (ar) dalyvių finansinius pajėgumus skirti lėšas (patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentų kopijos, aktuali pajamų deklaracija, patvirtinta VMI žyma ir (ar) kt.).

47. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė.

48. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 ir 5 skirsniuose nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

49. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projektų tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

50. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti prašomą informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniais.

51. Paraiškos vertinamos įgyvendinančios institucijos ne ilgiau kaip 60 kalendorinių dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

52. Paraiškos vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS, jei nėra užtikrintas DMS funkcionalumas – raštu.

53. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Aprašo ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14–15 skirsniuose pagal juose nustatytą tvarką. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu ir paraiškoje nurodytu elektroniniu paštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

54. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskūsti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

55. Sprendimą dėl projekto finansavimo priima Ministerija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

56. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS, o jei nėra užtikrintas DMS funkcionalumas – raštu, pateikia sprendimą dėl projekto finansavimo jame nurodytiems pareiškėjams.

57. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys.

58. Įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą bei nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas iki įgyvendinančios institucijos nustatyto pasiūlymo galiojimo termino pabaigos turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

59. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

59.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas, arba

59.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

60. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, kurios forma nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 priede. Projektui taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse ir Apraše.

61. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 37 skirsnyje nustatyta tvarka.

62. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje.

63. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 42 skirsnyje ir Reglamento 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

64. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

65. Projekto vykdytojas turi užtikrinti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuotos infrastruktūros atnaujinimą jai nusidėvėjus.

66. Elektros energetikos infrastruktūrai taikomos trečiųjų asmenų prieigos taisyklės pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 9 punktą ir 59 straipsnio 3 dalį.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

67. Aprašo keitimo tvarka yra nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 11 skirsnyje.

68. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.